

1. DRILL , BABY , DRILL ...

Μέσο: TA NEA

Ημ. Έκδοσης: ...27/01/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...27/01/2025

Σελίδα:7

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ
ΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑΣ ΔΟΥΣΣΗ

Drill, baby, drill...

Μία από τις πρώτες ενέργειες του αμερικανού προέδρου αμέσως μετά την ορκωμοσία του ήταν να αποσύρει, για δεύτερη φορά, τις ΗΠΑ από τη Σύμφωνία του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή. Κατέστησε έτσι σαφές ότι η παγκοσμια δέσμευση για την απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα, τα οποία αποτελούν τη βασική αιτία επιδείνωσης της κλιματικής αλλαγής, ουδόλως θα απασχολήσει τουλάχιστον για την επόμενη τετραετία τον δεύτερο μεγαλύτερο ρυπαντή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον κόσμο. Το σύνθημα που έδωσε εμφατικά ήταν να γίνουν ακόμα περισσότερες εξορύξεις πετρελαίου και ορυκτού αερίου, ενώ κήρυξε ταυτόχρονα τις ΗΠΑ σε κατάσταση έκτακτης ενεργειακής ανάγκης και προειδοποίησε την Ευρώπη ότι αν δεν αγοράσει περισσότερα αμερικανικά ορυκτά καύσιμα, θα επιβάλει δασμούς.

Το σύνθημα φαίνεται ότι βρήκε ευήκοα ώτα στη χώρα μας, καθώς την ίδια ημέρα της ορκωμοσίας του μεγαλύτερου αρνητή της κλιματικής αλλαγής το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανακοίνωσε το ενδιαφέρον πασίγνωστης αμερικανικής εταιρείας ορυκτών καυσίμων για έρευνες υδρογονανθράκων (δηλ αδή αναζήτησης νέων ορυκτών καυσίμων) στη Νότια Πελοπόννησο. Το ενδιαφέρον του αμερικανικού κολοσσού αφορά θαλάσσιες περιοχές νοτιοδυτικά της Πελοποννήσου και έως δυτικά της Κρήτης, οι οποίες συνορεύουν με θαλάσσια οικόπεδα που έχουν ήδη παραχωρηθεί σε άλλη πασίγνωστη αμερικανική εταιρεία. Η ανακοίνωση αυτή επιβεβαιώνει το αμείωτο ενδιαφέρον της κυβέρνησης για τη συνέχιση του προγράμματος εξόρυξης εγχώριων υδρογονανθράκων, ένα πρόγραμμα το οποίο είχε σχεδιαστεί κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και το οποίο αναστήθηκε το 2022 μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και την αναζήτηση εναλλακτικών για την απεξάρτηση από το ρωσικό αέριο.

Η απόφαση να στραφούμε στις εξορύξεις υδρογονανθράκων ελήφθη σε μια άλλη, παρωχημένη πλέον εποχή. Τα δεδομένα έχουν αλλάξει έκτοτε. Η Σύμφωνία του Παρισιού για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής οδήγησε όλα τα κράτη σε ένα κοινό μονοπάτι για τη σταδιακή αποδέσμευση από τα ορυκτά καύσιμα και η Ευρωπαϊκή Πράσινη Σύμφωνία σε συνδυασμό με το REPowerEU επισπεύδουν αυτή τη διαδικασία. Ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος, που ψηφίστηκε πανηγυρικά το 2022, ενσωμάτωσε τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς στόχους σε ένα συνεκτικό εθνικό θεσμικό πλαίσιο, εξειδικεύοντας τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθούν σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Επιπλέον, οι παρτε-

ταμένοι καύσωνες, οι καταστροφικές πυρκαγιές και οι βιβλικές πλημμύρες που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια υπενθυμίζουν με οδυνηρό τρόπο ότι η χώρα είναι σημαντικός αποδέκτης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Οι καταστροφές αυτές επηρεάζουν τους υδάτινους πόρους, τη γεωργία, τις υποδομές, την υγεία και την ασφάλεια, ενισχύουν τη μετακίνηση πληθυσμών και δοκιμάζουν τις αντοχές της εθνικής μας οικονομίας.

Είναι σαφές ότι η υλοποίηση των διεθνών και ευρωπαϊκών δεσμεύσεων και η επίτευξη των στόχων του Εθνικού Κλιματικού Νόμου συνδέονται άρρηκτα με τη γρήγορη απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Το να «κλειδώσουμε» τη χώρα σε νέες υποδομές ορυκτών καυσίμων αφενός αντίκειται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, αφετέρου είναι ένα σχέδιο οικονομικά ασύμφορο. Τέτοιες υποδομές πολύ σύντομα θα καταστούν λανθάνοντα περιουσιακά στοιχεία και θα απαιτούνται υψηλότερες επενδύσεις, ώστε να μετατραπούν για πιο πράσινες χρήσεις. Επιπλέον, το βαρύ περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα δεν μπορεί πλέον να αγνοηθεί, καθώς σημαίνει πολλά και επιβαρυντικά για εμάς και τις επόμενες γενιές.

Εξακολουθούμε να κινούμαστε ανάμεσα σε αντιθέσεις χωρίς να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη την αυστηρή προειδοποίηση της επιστήμης για τις συνέπειες της ανεπαρκούς προετοιμασίας αλλά και τις ολοένα συχνότερες ενδείξεις της κλιματικής αλλαγής. Η αντιμετώπιση της απαιτεί την επένδυση σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο της πράσινης ενεργειακής μετάβασης, για την οποία έχει δεσμευτεί η χώρα. Σε αυτό το σενάριο δεν προβλέπεται καθόλου χώρος εκπομπών από νέες υποδομές σε ορυκτά καύσιμα. Τέτοιες υποδομές όχι μόνο θα καθυστερήσουν την απεξάρτηση, αλλά, επιπλέον, δεν θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, αφού προϋποθέτουν πολλά χρόνια και μεγάλο κόστος, αφιόνοντας έτσι και το ζήτημα της απόσβεσής τους ανοικτό.

Εκτός όμως από τον παραπάνω προβληματισμό, τώρα εγείρεται ένας ακόμη: Πιστεύουμε ή όχι στην κλιματική αλλαγή; Και με ποιους είμαστε; Με την Ευρώπη, η οποία, παρά την έντονη πολιτικοποίηση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, εξακολουθεί να τη στηρίζει, ή με τους αρνητές της κλιματικής αλλαγής, οι οποίοι έδωσαν το σήμα για νέες εξορύξεις ορυκτών καυσίμων;

Η Εμμανουέλα Δούση είναι καθηγήτρια στο ΕΚΠΑ, κάτοχος έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία και ειδική σύμβουλος του ΕΝΑΜΕΠ